

ODRŽANA JE GODIŠNJA SKUPŠTINA SAVEZA POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA NRH U ZAGREBU

Skupština Saveza poljoprivrednih inženjera i tehničara NR Hrvatske održana je 30. VI i 1. VII o. g. na Poljoprivrednom fakultetu u Zagrebu.

Prvog dana skupštine raspravljana su društveno - organizaciona pitanja, a drugog dana su održani stručni referati.

Nakon izbora organa i radnih tijela skupštine, predsjednik dr Josip Gotlin je pozdravio prisutne delegate i goste, te se u svom izlaganju ukratko osvrnuo na rad i postignute uspjehe naših članova u razdoblju od prošle skupštine. Naravno, istakao je da su na putu napori i uspjesi postignuti na putu visoke, suvremene - industrijske proizvodnje u poljoprivredi postali svojina svih naših članova i organizacija, te da na tom putu treba samo dalje smjelo i ustrajno nastaviti. Tačno je da su na tom putu pravljeni i greške, naročito što se tiče investicija, gdje se ponekad nije vodilo dovoljno računa o rentabilnosti ulaganja i kompletnosti izgradnje na naučnim i suvremenim principima, a često puta i bez do kraja jasne koncepcije proizvodnje. Veći dio tih grešaka je nastao zbog našeg vrlo malog angažiranja, i zato što smo dopustili da se takva pitanja rješavaju uz učešće preuskog kruga stručnjaka ili uopće bez našega učešća. Upravo na tom sektoru mora se učiniti još mnogo što će pomoći da se zadaci, koje nam nameće novi plan, što uspješnije izvrše. Smatram da tu mnogo mogu učiniti stručne sekcije i zato predlažem da se u buduće organizira redovite sastanke, nazovimo ih kako bilo, u januaru ili februaru na Poljoprivrednom fakultetu, gdje bi se po stručnim sekcijama raspravljalo o rezultatima naučnih institucija, poljoprivredne službe i prakse. Na kraju svog izlaganja predsjednik dr Gotlin istakao je još problem poljoprivredne štampe i naglasio, da bi se uz zalaganje čitavog našeg Saveza i pojedinih članova taj problem mogao uspješno riješiti.

Izvjestaj o radu upravnog odbora Saveza podnio je tajnik dr Jan Čížek. On je između ostalog rekao:

»Upravni odbor je od prošle skupštine, održane 13. VI 1959. g., održao 11 sastanaka na kojima su se uglavnom rješavali problemi u vezi ostvarenja zaključaka donesenih na prošloj skupštini. Ovi zaključci su samo djelomično ostvareni. Uz mnogo napora uspjelo je održati »Agronomski glasnik«. No, njegovo potpuno obnavljanje i izlaženje u znatno povećanom obimu tokom 1960. godine možemo jedino zahvaliti zalaganju i samoprijegornom radu glavnog urednika dr Većeslava Pavleka. Od početka ove godine brigu oko izlaženja lista preuzelo je naše Izdavačko poduzeće »Orbis - Gospodarski list«. Međutim, situacija oko daljeg nesmetanog izlaženja lista ponovno je teška, pa će se na ovoj skupštini morati donijeti konkretni zaključci o čemu ćemo čuti detaljno u posebnoj tački dnevnog reda.

Zaključak o reorganizaciji Društva je proveden, pa su bivše podružnice našega Društva postale kotarska društva poljoprivrednih inženjera i tehničara, koja po potrebi organiziraju podružnice po općinama i komunama.

U vezi s tim republičko Društvo postalo je Savez društava poljoprivrednih inženjera i tehničara NR Hrvatske pa su na osnovu toga izrađena i pravila Saveza, koja su prihvaćena na plenumu održanom 11. februara ove godine.

Upravni odbor formirao je u skladu sa zaključcima V. kongresa inženjera i tehničara Jugoslavije i pri našem Savezu tri stalne komisije: komisiju za produktivnost rada, kojom rukovodi inž. Đuro Dokmanović, komisiju za školstvo i kadrove kojom rukovode inž. Irena Bulović i inž. Nada Novosel, te komisiju za štampu kojom rukovodi dr Većeslav Pavlek.

Upravni odbor Saveza, kao osnivač poduzeća »Orbis - Gospodarski list« imenovao je izdavački savjet tog poduzeća u koji su ušli drugi: inž. D. Vodopija, inž. J. Zma-

jić, inž. J. Mimica, dr M. Magašić, inž. A. Mihletić, dr M. Car, dr V. Pavlek, dr J. Čížek i M. Skopal direktor poduzeća.

Za stalno praćenje i usklađivanje izdavačke djelatnosti Saveza osnovan je poseban koordinacioni odbor u koji su ušli: inž. D. Vodopija, inž. J. Mimica, dr V. Pavlek, dr J. Čížek i M. Skopal direktor poduzeća.

Na osnovu pravila Saveza, radi formiranja odgovarajućih stručnih sekcija, što je u stvari obnavljanje rada bivših sekcija, osim sekcije za zaštitu bilja, koja je stalno aktivno radila, upravni odbor imenovao je pojedine drugove sa zadatkom inicijatora oformljenja pojedinih sekcija.

Prema izvještajima o radu pojedinih društava: Split, Bjelovar, Karlovac, Dubrovnik, Koprivnica, Osijek, Zadar, Šibenik, Rijeka, Križevci i Daruvar, koje je primio upravni odbor može se zaključiti da je većina društava uz ostali društveni rad stvarno obuhvatila i rješavanje poljoprivredne problematike svoga područja. Na kraju referata tajnik Saveza je naglasio, da je ovo kongresna godina tj. da se krajem novembra ove godine treba održati drugi kongres poljoprivrednih inženjera i tehničara Jugoslavije i to u Zagrebu, što znači da je naš Savez domaćin kongresa. Stoga bi trebalo u svim društvima, a napose u upravnom odboru Saveza poraditi na tome da se stvore uslovi takvog konstruktivnog rada naših društava i Saveza, koji će pokazati još veće uspjehe i pomoći u još bržem napretku naše poljoprivredne proizvodnje, jer je to nama kao poljoprivrednim stručnjacima i dužnost.

U izvještaju o »Agronomskom glasniku« glavni urednik dr Većeslav Pavlek je iznio:

»Agronomski Glasnik« je izlazio od vremena na vrijeme, pa zatim nije izlazio, jer nije imao definirani svoj lik, financije itd., te je 1959. g. bio obustavljen, pa nije izlazio nekih 7 ili 8 mjeseci.

U toku 1959. godine mi smo obnovili »Agronomski glasnik«. U toku 1960 i 1961 g. bio je razvoj ovakav: 1958. godina je bila godina normalnog izlaženja »Agronomskog glasnika«, koji je u toku te godine izašao na 320 stranica. U toku 1959. godine izašao je na 304 strane, a u toku 1960. god. je izašao na 672 stranice. Dakle, već u prvoj godini svog obnavljanja bio je dvostruko veći nego što je bio ranijih godina.

»Glasnik«, već sada sa br. 6 o. g., ima 1080 autorskih kartica, odnosno 300 velikih stranica, a to je obim iz cijele 1960. godine, odnosno dvostruki obim nego onaj iz čitave 1958. ili 1959. godine.

U toku 1960. godine, bila je konferencija o poljoprivrednoj štampi u Beogradu, te je na toj konferenciji »Agronomski glasnik« dobio najvišu ocjenu našeg Saveza kao najbolji glasnik te vrste u Jugoslaviji, odnosno kao glasilo agronomskog društva u jednoj republici.

Danas možemo reći u vezi s likom »Agronomskog glasnika«, da se on afirmirao kao progresivni naučni i stručni časopis kako u Hrvatskoj, tako i na području Jugoslavije i da je njegova orijentacija - što se može vidjeti iz popisa autora - bila orijentacija na mlade kadrove, tj. na mlade naučne i stručne kadrove. Ranijih godina, imali smo prosječno 40 autora. U toku 1960. godine imali smo 72 autora, što mislim da nam može poslužiti kao dokaz naše orijentacije na stvaranju mladih naučno-stručnih kadrova i omogućavanje tim kadrovima da dođu do izražaja, a masi naših stručnih kadrova da dobiju što više stručnog znanja.

Govorilo se i o sistemu uređivanja »Agronomskog glasnika«.

»On se uređuje po sekcijama, po delegatskom sistemu, putem izbora delegata pojedinih sekcija, koji su članovi redakcije. Takav sistem nam pruža mogućnost idealnog

demokratskog sistema upravljanja jednog tako reprezentativnog naučnog i stručnog časopisa kao što je upravo ovaj »Agronomski glasnik«. Putem ovakvog sistema sve sekcije imaju mogućnost da dođu do izražaja i da surađuju na ostvarenju časopisa, kakav je već i danas počeo biti, a kakav će sutra biti još i više. »Agronomski glasnik« počinje već danas vršiti mobilizaciju svih naših naučnih i stručnih kadrova koji su na izvoru naučnih i stručnih informacija, a sposobni su da prenose iskustva na druge agronome i na naše mlade agronomске kadrove uopće. »Agronomski glasnik« počinje vršiti tu mobilizaciju koja je – kako mi smatramo – tek na svom početku.

Mi smatramo, da u Narodnoj Republici Hrvatskoj imamo bar 200 inženjera i koju desetinu tehničara, koji su sposobni i treba da prenose iskustva na druge, koji posjeduju informacije koje su važne za čitav agronomski stalež i za poljoprivredu, kojima treba pomoći da dođu do izražaja preko »Agronomskog glasnika«. Preko njega treba da se prenesu sva korisna iskustva iz polj. poduzeća iz fabrika i laboratorija, iz pokusnih polja – da se ta iskustva prenose na čitav agronomski kadar, u cilju povećanja prinosa i općeg unapređenja poljoprivrede.

Toliko o liku »Agronomskog glasnika«.

Međutim, to je ona lijepa strana, to je ona strana koja je interesantna za sve agronome ukoliko će Glasnik ostati takav kakav je sada na putu da postane, tj da bude interesantan za svakog agronoma, da mu pomogne da se podigne na viši stručni nivo. Međutim, takav cilj i takav lik »Agronomskog glasnika« nije jednostavno i lako ostvariti, jer na tom putu ima mnogo prepreka, koje na časove izgledaju upravo nepremostive.

To je, u prvom redu, pitanje financiranja »Agronomskog glasnika«. Da je u interesu naše poljoprivrede, da je u interesu naše struke da takav glasnik izlazi i opstoji – to je sigurno i s tim se svi slažemo. Ali, kad treba pomoći da »Glasnik« dođe na određeni nivo, onda se u tome svi ne slažemo. Mi smo pokušali u toku 1960. godine samostalno financirati »Agronomski glasnik« u čemu smo uspjeli, ali uz takve žrtve o kojima ja ovdje ne bih htio govoriti. Imali smo, na žalost, i takav slučaj da se nas 14 puta izbacivalo iz poduzeća koje uvozi otrovna sredstva, s kojima dolazi do trovanja naših ljudi, a mi nemamo solidne stručne propagande da damo inženjerima i tehničarima uputstva kako se ta otrovna sredstva upotrebljavaju i koje mjere opreza i prve pomoći trebaju osigurati. Želim da više ne moramo tražiti takve žrtve u borbi za opstanak »Glasnika«, kakve su 1960. god. uložene. Zbog toga smo odlučili da predložimo »Orbisu«, koji je naše poduzeće, da mu mi pomognemo organizaciono da stvori veze s industrijom, s poljoprivrednim dobrima, poljoprivrednim organizacijama itd. koje proizvode za poljoprivredu, gdje su na radu agronomi, a »Orbis« da preuzme brigu oko financiranja i administracije »Glasnika«. Mi bi i dalje vršili svoju ulogu tj. pod okriljem Društva agronoma da radi redakcija sa svojim sekcijama.

Sigurno je da je to dobro zamišljena stvar, ali je sigurno i to da ni »Orbis« nije do sada mogao izvršiti svoju zadaću u vezi s financiranjem a ni Društvo nije izvršilo svoju zadaću u vezi s »Glasnikom«. »Orbis« je poduzeće koje, eto, izdaje »Gospodarski list« i muči se s nizom kojekakvih teškoća, koje zahvaljujući jednom kolektivu vrijednih i marljivih ljudi ne samo da nije propalo nego je stvorilo i lijepe fondove, koji su namjenski fondovi i koji će jednog dana poslužiti za izgradnju doma Društva agronoma i štamparije Društva agronoma. Ali ta sredstva se ne smiju trošiti u obrtna sredstva. Trošenje namjenskih sredstava ovog poduzeća bilo bi put upropaštavanja poduzeća »Orbis« koje bi prije ili poslije završilo u likvidaciji. Ja sam protiv toga a i izdavački savjet je protiv toga i smatram da je dužnost Društva agronoma, da se pobrine da se »Agronomski glasnik« ne samo izdržava nego i da bude rentabilan. »Orbis« treba da koncentrira društvenu poljoprivrednu izdavačku djelatnost u svojim rukama i da stvori društvene i radne prostorije za sebe i za potrebe Društva agronoma.

»Glasnik« mora dobiti dovoljnu podršku Društva agronoma i Saveza agronomskih društava, a akcija u pravcu poboljšanja financiranja svih 5 glasnika se danas vodi po svim republikama, po zaključku Saveza agronomskih društava odnosno u tu svrhu posebno održanog plenuma. Međutim, ta akcija je još u toku i do danas još nije završena. Teško je pokrenuti ovakav jedan džinovski mehanizam kakav je Savez agronomskih društava, ali je činjenica da je taj mehanizam pokrenut i da će njegovi rezultati za neko vrijeme biti ovdje. Naime, ovakav glasnik kakvog smo mi zamislili da bi trebao da bude, i kakvog smo već realizirali, košta godišnje blizu 12 milijuna dinara. 12 milijuna dinara je toliko, da uopće otpada kombinacija da bi ga mi mogli izdržavati pomoću nekakvih članarina odnosno pretplata. U tom slučaju svaki član bi trebao da plaća oko 8 hiljada dinara godišnje da bi se »Glasnik« mogao održati u ovakvom obimu, fizionomiji i tempu kakav je danas. Prema tome ta kombinacija otpada, i mi nećemo moći ništa učiniti ako bi povećali pretplatu na 8 hiljada dinara, jer bi se neminovno tiraža smanjila na 100 ili 200 primjeraka, što znači da bi prestalo izlaženje »Agronomskog glasnika« i da bi on propao.

Znači, da to otpada kao kombinacija za trajno izlaženje »Agronomskog glasnika«.

Trajno rješenje, međutim, ne nalazi se u budžetima naših porodica, već u budžetima ustanova u kojima radimo.

Mi imamo oko 800 ekonomija i distrikata poljoprivrednih dobara, gdje je na mjestu intencija naše narodne vlasti i zakona o radničkom samoupravljanju, koja traži uzdizanje kadrova direktnih proizvođača i poljoprivrednih radnika. U našem slučaju to znači da ne bi smjelo biti ni jednog distrikta i ni jedne ekonomije koja ne bi bila pretplaćena na »Agronomski glasnik«. To bi bila jedna mogućnost definitivnog rješenja pitanja »Agronomskog glasnika« i skidanja sa dnevnog reda problema njegovog financiranja. Ako smo mi poljoprivredi potrebni i ako ekonomije bez nas ne mogu, ako unapređenja proizvodnje bez nas na njima nema, ako smo potrebni u ostalim institucijama, školama itd. – onda 15 hiljada ili 20 hiljada dinara pretplate za »Agronomski glasnik« ne bi smjelo predstavljati problem.

To je, dakle, mogućnost trajnog rješenja ovog problema.

Za 1962. godinu trebalo bi da se diskutira o tome da li smo kadri izboriti da nam 1000 ustanova plaća pretplatu za »Glasnik« u visini od 12 hiljada dinara, ili da idemo na drugu varijantu da ostvarimo 600 pretplatnika koji, će plaćati po 20 hiljada dinara, pa da ga na taj način trajno održimo.

Osim toga, molimo preporuku skupštine da se preporučí redakciji »Biljne zaštite«, koja je također agronomski časopis, a dva člana redakcije »Biljne zaštite« su također članovi redakcije »Agronomskog glasnika«, da se »Biljna zaštita« likvidira i uklopi u »Agronomski glasnik«, jer industrija daje i tako ta sredstva – koja daje »Biljnoj zaštiti« za sve nas, pa predlažem da se ta sredstva daju »Glasniku«.

Druga preporuka je što da učinimo s ustanovama i agronomima u njima, koji odgovaraju da ne trebaju »Agronomski glasnik«, da ne žele biti pretplatnici na »Agronomski glasnik«, zato što ga njihovi članovi dobiju i tako besplatno. Ja predlažem da se svim tim članovima obustavi slanje »Glasnika« i to momentano, pa neka se onda pobrinu da se njihove ustanove uistinu pretplate na naš časopis.

Treća je preporuka našim poljoprivrednim organizacijama da treba ne samo da se pretplate na onoliki broj »Glasnika« koliko imaju distrikata nego da daju oglase i pomoć u drugim vidovima »Agronomskom glasniku«.

U diskusiji po izvještajima sudjelovalo je preko 20 diskutata, koji su se osvrnuli na glavne iznijete probleme a posebno na pitanje »Agronomskog glasnika«. Sadržaj diskusije po tom pitanju može se svesti na: 1. Odavanje priznanja radu glavnog urednika lista dr V. Pavleku.

2. Jednodušnoj ocjeni da nam je naš stručni list neopodno potreban i koristan, te da bezusjetno treba svim zajedničkim silama poraditi da i dalje nesmetano izlazi.

3. Načelno prihvaćanje prijedloga glavnog urednika, s tim da i pojedini članovi treba da pridonese financiranju lista, o čemu na osnovu diskusije konačne zaključke treba donijeti upravni odbor, no baza trajnog financiranja treba da počiva na povišenim pretplatama za pravna lica od 20.000 dinara godišnje, po čemu su sva društva preuzela obavezu da na svom području individualnim kontaktima prikupe što više takvih pretplatnika i u najskorije vrijeme jave njihove adrese Savezu. U diskusiji o formiranju stručnih sekcija Saveza pozdravljena je ta akcija kao veliki doprinos stručnom i pravilnom rješavanju mnogih problema i zadataka u unapređenju naše poljoprivrede, a naglašeno je da bi te sekcije trebale biti u najužoj suradnji sa poljoprivredno - šumarskom komorom. Za konačno formiranje sekcija određen je rok 15. septembar. Nakon diskusije skupština je dala razrješnicu starom upravnom odboru i zadužila novi upravni odbor da na osnovu diskusije i zapisnika sa skupštine donese odgovarajuće zaključke.

Na prijedlog kandidacione komisije jednoglasno je izabran novi upravni odbor:

Izabrani predstavnici svih stručnih sekcija Saveza (njihova imena bit će javljena čim budu izabrani) i ovi drugovi: Kuštrak inž. Ivan, Štiglić Kazimir, Pavlek dr Većeslav, Magašić dr Mauricije, Mimica inž. Josip, Todorčić inž. Ante, Zmajčić inž. Josip, Novak inž. Ivan, Čížek dr Jan.

U nadzorni odbor su izabrani:

Ivušić inž. Ante, Karpišek inž. Zdravko, Šatović inž. Franjo.

Novi upravni odbor konstituirao se ovako:

predsjednik: Kuštrak inž. Ivan;
potpredsjednik I: Todorčić inž. Ante;
potpredsjednik II: Pavlek dr Većeslav;
tajnik I: Čížek dr Jan;
tajnik II: Novak inž. Ivan;
blagajnik: Štiglić Kazimir;

članovi odbora: Magašić dr Mauricije, Mimica inž. Josip, Zmajčić inž. Josip, te predstavnici stručnih sekcija.

Drugoga dana je održan stručni dio skupštine. Čitani su referati koji su štampani u »Agronomskom glasniku br. 6. o. g.

OSNIVANJE DRUŠTVA POLJOPRIVREDNIH INŽENJERA I TEHNIČARA KOTARA DUBROVNIK

Na godišnjoj skupštini Društva poljoprivrednih inženjera i tehničara Dubrovnik, održanoj 15. travnja 1961. godine, raspravljen je čitav niz problema s područja poljoprivredne djelatnosti u kotaru Dubrovnik. Skupština je smatrala potrebnim, da novoizabrani upravni odbor Društva razradi zaključke donesene na skupštini i sa nekima od njih upozna one organe i organizacije, koje mogu pridonijeti njihovom izvršenju. Provodeći u djelo ovu odluku skupštine Društva, dostavljamo Vam izvode iz zaključaka skupštine sa najnužnijim napomenama:

1. Skupština se osobito pozabavila tokom pojedinih investicija u poljoprivredi na našem području, na osnovu čega se došlo do stavova sadržanih u zaključcima, koji se citiraju:

»Društvo, kao stručna organizacija, smatra se zainteresiranim za pravilno usmjeravanje investicija, te vođenje i iskorištavanje objekata poljoprivrednog karaktera, zatim objekata iz oblasti prerade, dorade, skladištenja i prometa poljoprivrednih proizvoda i zbog toga treba da učestvuje u rješavanju ove problematike. Ukoliko se ukaže potreba za pojedinim problem Društvo će mjerodavne organe upoznati sa svojim stavom.«

»Na osnovu dosadašnjih iskustava u izvođenju investicija u poljoprivredi Društvo stoji na stanovištu, da izvođenje investicija mora biti povjereno stručnjaku dotične grane, a po mogućnosti onima, koji su izradili odnosni program. Ujedno poljoprivredna organizacija, koja izvodi investicije, mora osigurati stručni kadar za vođenje dotičnog objekta.«

2. Skupština je također raspravljala i o zelenim površinama, za koje je utvrđeno, da ne bilježe usporedan porast sa građevinskom izgradnjom, pa je u tom cilju donesen slijedeći zaključak:

»Podizanje zelenih površina ne teče paralelno sa građevinskom izgradnjom, te zbog toga predlaže, da u buduće građevinski projekti budu obavezno upotrijebljeni hortikulturnim rješenjima i da se u sklopu troškova investicija predvide i troškovi za podizanje zelenih površina.

U vezi navedenog smatra potrebnim, da prilikom odobravanja građevinskog projekta, u komisiju za reviziju građevinskih projekata uz ostale stručnjake učestvuje i stručnjak za hortikulturu.

Nadalje se smatra potrebnim, da se čim prije donese plan podizanja nasada oko već podignutih stambenih, ugostiteljskih i industrijskih objekata.«

3. U vezi učesća poljoprivrednih stručnjaka u radu pojedinih organa vlasti i društvenog upravljanja, koji svoje djelovanje direktno i indirektno vezuju za poljoprivrednu djelatnost, skupština je zauzela određeno stanovište te naložila upravnom odboru da ga dostavi nadležnima na znanje. Ovo stanovište formulirano je slijedećim zaključkom:

»Društvo smatra, da njegovi članovi mogu mnogo pridonijeti rješavanju problematike poljoprivredne proizvodnje, prometa i prerade poljoprivrednih proizvoda, te da je njihovo učestvovanje neophodno u organima vlasti i organima društvenog upravljanja (Savjet za poljoprivredu, Savjet za robni promet, Komisija za urbanizam, Trgovinska poljoprivredna i ugostiteljska komora).«

4. Utvrđeno je također, da postoji izvjestan broj privrednih organizacija, koje se bave prometom, preradom, doradom, odnosno skladištenjem poljoprivrednih proizvoda, a koje ne upošljavaju odgovarajuće poljoprivredne stručnjake te se postavlja pitanje na koji način i sa koliko odgovornosti one obavljaju svoju djelatnost. Ovo je pitanje tretirano kroz zaključak skupštine na slijedeći način:

»Društvo je ustanovilo, da se u poslovanju pojedinih privrednih organizacija osjeća nedostatak poljoprivrednih stručnjaka (»Jugoplod«, »Hladnjača«, »Dubrovački podrum«), te smatra da je za normalno poslovanje ovakvih i njima srodnih privrednih organizacija nužno potrebno upotpunjenje stručnog kadra.«

5. Za temeljitost sprovođenja zaključaka skupštine, koji osim dosad nabrojenog obuhvataju i razne vidove stručnog uzdizanja članova, potreban je kolektivni rad koji iziskuje međusobno sastajanje i dogovaranje. Ovo će se odraziti i na radu samih privrednih organizacija, pa je potpuno razumljivo, da privredne organizacije potpomognu rad Društva, odnosno pojedinih članova, koji rade u tim privrednim organizacijama. Zato je u zaključke skupštine ušao i slijedeći stav:

»Društvo je donijelo zaključak, da se poljoprivrednim i privrednim organizacijama te ustanovama preporučuje, da omoguće svojim poljoprivrednim stručnjacima prisustvovanje stručnim sastancima, sastancima ovog Društva kao i svim ostalim stručnim skupovima, te da snose troškove za prisustvovanje svojih namještenika.«